

Preiļu novada dome
Preiļu 1. pamatskola

Reģ. Nr. 4212900356
Daugavpils ielā 34, Preiļos, LV-5301,
Tālruni: 65322749, 65322084, e-pasts: preilu1psk@pvg.edu.lv

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

Preiļos

Apstiprināta ar Preiļu 1.pamatskolas direktores
N.Šņepstes 2014. gada 27.maijā rīkojumu Nr.3a

Preiļu 1.pamatskolas rīcības plāns situācijās, kad skolēns ar savu uzvedību traucē mācību procesu vai apdraud savu vai citu personu drošību

1.

Rīcības plāns situācijai, kad skolēns ar savu agresīvo uzvedību (lietojot rupjus vārdus, provocējot skolotājus, aizskarot vienaudžus) traucē mācību procesu.

Priekšmeta skolotājs vai klases audzinātājs lūdz pārtraukt skolēnam agresīvo uzvedību, pēc mācību stundas veic sarunu ar skolēnu, lai noskaidrotu skolēna viedokli par uzvedības cēloņiem.

Ja skolēns turpina traucēt mācību procesu:

priekšmeta skolotājs vai klases audzinātājs veic ierakstu skolēna e-klases uzvedības žurnālā, lai vērstu vecāku uzmanību uz skolēna uzvedību.

Ja pārkāpumi atkārtojas un skolēns saņem 5 piezīmes e-klases uzvedības žurnālā, **klases audzinātājs** veic individuālas pārrunas ar skolēnu.

Ja skolēns turpina agresīvi uzvesties un saņem piezīmes e-klases uzvedības žurnālā, **klases audzinātājs** skolā organizē tikšanos ar skolēna vecākiem un skolēnu.

Sarunu ieteicams protokolēt sarunas protokolā un vienošanos/ pielikums sarunas protokolam/ noformulēt rakstiski, par to parakstoties. Vienošanās būtu nepieciešams iekļaut gan skolas veicamos pasākumus, gan ģimenes, norādot konkrētus izpildes termiņus. Ja nepieciešams, iespējams uzrādīt vecākiem dokumentus, kuros atspoguļota bērna uzvedība (paskaidrojumi, ziņojumi, novērojumi u.tml).

Ja skolēna agresīvā uzvedība nemainās, **klases audzinātājs** rakstiski informē skolas sociālo pedagogu, kurš turpina individuālo darbu ar skolēnu.

Ja skolēns turpina agresīvi uzvesties, **sociālais pedagogs** rakstiski informē skolas atbalsta komandu.

Skolas atbalsta komanda informē skolas administrāciju un organizē tikšanos, kurā piedalās skolēna vecāki, skolēns, atbalsta komanda un klases audzinātājs.

- Tiek panākta vienošanās par veicamajiem pasākumiem, piemēram, nepieciešamību nodrošināt atbalsta pasākumus skolēnam – psihologa konsultācijas skolā vai ārpus skolas. Gadījumā, ja psihologa konsultācijas tiek nodrošinātas ārpus skolas, nepieciešams pārliecināties par to izpildi.
- Sarunu ieteicams protokolēt sarunas protokolā un vienošanos/ pielikums sarunas protokolam/ noformulēt rakstiski, par to parakstoties. Vienošanās būtu nepieciešams iekļaut gan skolas veicamos pasākumus, gan ģimenes, norādot konkrētus izpildes termiņus. Ja nepieciešams, iespējams uzrādīt vecākiem dokumentus, kuros atspoguļota bērna uzvedība (paskaidrojumi, ziņojumi, novērojumi u.tml).
- Atbalsta personāls pēc sarunas ar skolēnu un vecākiem vērtē iespējamus cēloņus agresijai, kas var būt saistīti ar:
  - problēmām ģimenē;
  - problēmām izglītības iestādē (konflikti ar vienaudžiem, pedagogiem);
  - veselības problēmām; iespējamām grūtībām mācību procesā, psihiska saslimšana;
  - atkarību izraisošo vielu lietošanu, datoratkarību u.tml.;
  - bērna rakstura, temperamenta īpatnībām un vecumposmu īpatnībām.

Ja agresīvā uzvedība saistīta ar konfliktiem starp vienaudžiem, klases audzinātājs aicina pēc mācību stundas uz sarunu konfliktā iesaistītās puses, lai pārrunātu notikušo un vienotos par turpmākajām darbībām. Ja konfliktsituācija starp vienaudžiem ieilgusi un nav iespējams vienoties par risinājumu, vai gadījumā, ja konflikts radies starp pedagogu un skolēnu, piesaistīt skolas sociālo pedagogu vai skolas psihologu.

Ja ir aizdomas, ka skolēna agresīvā uzvedība ir saistīta ar problēmām ģimenē vai skolēns ir cietis no vardarbības, ziņot skolēna dzīvesvietas sociālajam dienestam, bāriņtiesai un policijai.

Klases audzinātājs, sadarbībā ar atbalsta komandu strādā ar klasi atbilstoši izstrādātajam audzināšanas stundu plānam savstarpējās saskarsmes uzlabošanai, psihologs strādā ar klasi, kā arī individuāli ar skolēnu, ja vecāki devuši piekrišanu un veic novērošanu u.tml.

Ja skolēna agresīvā uzvedība nemainās, **skolas administrācija organizē atkārtotu tikšanos ar vecākiem**, lai pārrunātu, kādi pasākumi veikti un turpmākās darbības. Atkārtotā sarunā piedalās: direktors, sociālais pedagogs, psihologs, vecāks, klases audzinātājs un citi speciālisti pēc nepieciešamības.

Gadījumā, ja vecāki neierodas uz tikšanos, sagatavot rakstisku vēstuli vecākiem par bērna uzvedību skolā).

Ieteikt vecākiem bērnu konsultēt pie speciālistiem pēc nepieciešamības, neirologs, ģimenes ārsts, psihologs, psihiatrs, psihoterapeits u.tml. un pēc konsultācijām pie speciālistiem iesniegt ieteikumus darbam ar skolēnu.

Izglītības iestādes vadītājs papildus vērtē iespējamo atbildības piemērošanu skolēnam: - rājienu (izteikts ar direktora rīkojumu) vai brīdinājumu (izteikts ar direktora rīkojumu).

Ja vecāki sadarbojas, sadarbībā ar vecākiem realizēt skolas vai pašvaldības speciālistu sniegtās rekomendācijas, fiksējot novērojumus.

Ja izglītojamā uzvedībā nav uzlabojumu un vecāki nevēlas sadarboties ar izglītības iestādi, skolas direktors nosūta rakstisku vēstuli skolēna dzīvesvietas sociālajam dienestam, informējot par skolēna uzvedību, veiktajām darbībām un sadarbību ar skolēna vecākiem.

2.

Rīcības plāns situācijai, kad skolēns ar savu uzvedību (izmantojot priekšmetus, durot, metot ar priekšmetiem, uzbrūkot fiziski skolotājam un vienaudžiem), apdraud savu un citu cilvēku veselību, drošību un dzīvību

Klases audzinātājs vai priekšmeta skolotājs veic sarunu ar skolēnu, mēģinot skolēnu nomierināt.

Ja skolēns turpina būt agresīvs, sit vai met ar priekšmetiem, uzbrūk un skolēnu nav iespējams nomierināt, tad pedagogs informē skolas direktoru vai administrācijas pārstāvi.

Skolas direktors vai administrācijas pārstāvis nodrošina agresīvā skolēna aizvešanu no klases uz citu telpu, ja tas ir iespējams.

Ja nav iespējams aizvest skolēnu un viņš turpina būt agresīvs, skolas administrācija izvērtē nepieciešamību pieaicināt skolas medmāsu, **izsaukt policiju un ātro neatliekamo medicīnisko palīdzību, kā arī nekavējoties informē skolēna vecākus**.

Ja ir iespējams skolēnu aizvest uz citu telpu un skolēns nomierinās, skolas direktors vai administrācijas pārstāvis nodrošina izglītojamam, kurš apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību, mācības citā telpā sociālā pedagoga, izglītības psihologa, speciālā pedagoga vai cita pedagoga klātbūtnē. Mācības citā telpā var ilgt no vienas mācību stundas līdz mācību dienas beigām.

Sociālais pedagogs, izglītības psihologs, speciālais pedagogs vai cits direktora vai administrācijas pārstāvja norīkotais **pedagogs turpina strādāt ar skolēnu**, nemainot mācību stundas tematu, nodrošinot iespēju turpināt apgūt mācību vielu klasē, ja skolēns ir nomierinājies. Pedagogs uzdod mācību uzdevumus, kurus skolēns pilda un nodod attiecīgajam pedagogam.

Skolas direktors nekavējoties ziņo skolēna vecākiem par šādas situācijas rašanos un turpmāk nepieciešamo vecāku sadarbību ar izglītības iestādi.

Ja skolēns nespēj turpināt mācības citā telpā, ir satraukts un nespēj koncentrēties, lūgt vecākiem rast iespēju skolēnu vest mājās.

Ja ir aizdomas, ka skolēns ir agresīvs alkoholisko dzērienu vai narkotisko un psihotropo vielu ietekmē, skolas direktors nekavējoties ziņo pašvaldības vai valsts policijai un informē skolēna vecākus, saskaņā ar Ministru kabineta noteikumi Nr.1338 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos” 3.12. un 3.13. apakšpunktā noteikto.

Vienlaikus skolas direktors var pieaicināt medicīnas personālu, lai izvērtētu nepieciešamību ziņot neatliekamajai medicīniskajai palīdzībai iespējama bērna saindēšanās gadījumā.

Skolas direktors izdod rīkojumu, kurā nosaka **atbalsta komandas** pienākumus, lai veicinātu turpmāko sadarbību ar izglītojamo un vecākiem, kā arī izstrādātu atbalsta pasākumus atbilstoši izglītojamā vajadzībām un situācijai. Skolas direktors var pieaicināt nepieciešamos speciālistus, lai nodrošinātu uzlabojumus izglītojamā uzvedībā.

Tiek organizēta tikšanās ar agresīvā skolēna vecākiem skolā. Tiek vērtēti iespējamie skolēna agresīvas uzvedības cēloņi, panākta vienošanās par veicamajiem pasākumiem, piemēram, nepieciešamību nodrošināt atbalsta pasākumus skolēnam – psihologa konsultācijas skolā vai ārpus skolas. Gadījumā, ja psihologa konsultācijas tiek nodrošinātas ārpus skolas, nepieciešams pārliecināties par to izpildi.

Ja vecāki neierodas uz norunāto tikšanos, skolas direktors rakstiski (papīra vai elektroniska dokumenta formā) nosūta izglītojamā vecākiem informāciju par izglītojamā uzvedību un nepieciešamo vecāku sadarbību ar izglītības iestādi.

Atbalsta personāls pēc sarunas ar skolēnu un vecākiem vērtē iespējamus cēloņus agresijai, kas var būt saistīti ar:

- problēmām ģimenē;
- problēmām izglītības iestādē (konflikti ar vienaudžiem, pedagogiem);
- veselības problēmām; iespējamām grūtībām mācību procesā, psihiska saslimšana;
- atkarību izraisošo vielu lietošanu, datoratkarību u.tml;
- bērna rakstura, temperamenta īpatnībām un vecumposmu īpatnībām.

Skolotāji, kas strādā ar skolēnu, kuram ir agresīva uzvedība, regulāri vēro, kādas ir skolēna uzvedības izmaiņas: fiksē pozitīvās un negatīvās izmaiņas, atbalsta pedagogus skolēna pozitīvas uzvedības nostiprināšanā vai negatīvas uzvedības regulēšanā. Skolēnu novērošanu var veikt arī skolas psihologs vai sociālais pedagogs.

Atbalsta personāls, sadarbībā ar klases audzinātāju strādā ar klasi atbilstoši izstrādātajam plānam savstarpējās saskarsmes uzlabošanai, psihologs strādā ar klasi grupās, kā arī individuāli ar skolēnu, ja vecāki devuši piekrišanu un veic novērošanu u.tml.

Psihologs sniedz atbalstu pedagogiem, konsultējot, kā efektīvāk disciplinēt skolēnu, kā veiksmīgāk komunicēt ar skolēnu dažādās situācijās, sniedzot ieteikumus turpmākajam darbam ar skolēnu.

Ja agresīva uzvedība atkārtojas, tad skolas direktors rakstiski (papīra vai elektroniska dokumenta formā) nosūta izglītojamā vecākiem informāciju par izglītojamā uzvedību un nepieciešamo vecāku sadarbību ar izglītības iestādi.

Ja skolēna agresīvā uzvedība nemainās, tiek organizēta atkārtota tikšanās ar vecākiem. Izglītības iestādes atbalsta personāls kopā ar administrāciju un skolēna vecākiem pārrunā

veiktos atbalsta pasākumus un ieteic vecākiem skolēnu konsultēt pie speciālistiem pēc nepieciešamības, neirologs, ģimenes ārsts, psihologs, psihiatrs, psihoterapeits u.tml. un pēc konsultācijām pie speciālistiem sniegt speciālistu ieteikumus darbam ar skolēnu.

Ja vecāki sadarbojas, sadarbībā ar vecākiem realizēt skolas vai pašvaldības speciālistu sniegtās rekomendācijas.

Ja skolēna uzvedībā nav uzlabojumu un vecāki nevēlas sadarboties ar izglītības iestādi, skolas direktors nosūta rakstisku vēstuli skolēna dzīvesvietas pašvaldībai, atbilstoši konkrētās pašvaldības noteiktajai kārtībai, piemēram, izglītības pārvaldei, izglītības speciālistam vai pašvaldības bērnu tiesību aizsardzības speciālistam u.c, informējot par skolēna uzvedību, veiktajām darbībām un sadarbību ar skolēna vecākiem.

Pēc informācijas saņemšanas no izglītības iestādes, pašvaldība, ir tiesīga sasaukt starpinstitūciju sanākumi, kurā pieaicina izglītības iestādes atbildīgos speciālistus, izglītojamā vecākus, pašvaldības izglītības speciālistu vai pārstāvjus no attiecīgās pašvaldības izglītības pārvaldes, sociālā dienesta, bāriņtiesas, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas un citus speciālistus pēc nepieciešamības.

Starpinstitūciju sanāsmē: tiek pārrunāti veiktie pasākumi, nepieciešamības gadījumā koriģēti iepriekš izstrādāti ieteikumi, lemts par turpmākajiem atbalsta pasākumiem izglītojamajiem, lemts par skolēna izglītošanu mājās pēc individuālā plāna līdz brīdim, kamēr tiek saņemts pedagoģiski medicīniskās komisijas atzinums, kurā objektīvi izvērtēts skolēnam piemērotākais izglītības programmas apgušanas veids.

Ja izglītošana notiek ģimenē pēc individuālā mācību plāna, tiek papildināta vienošanās par veicamajiem pasākumiem, paredzot papildus speciālistu apmeklēšanu, nepieciešamības gadījumā medikamentoza terapija vai koriģēšana, paralēli sociālais dienests veic darbu ar ģimeni, savukārt skola veic darbu ar klasi, lai skolēns pēc iespējams ātrāk integrētos klasē vai skolēnam tiktu nodrošināta izglītības programma atbilstoši pedagoģiski medicīniskās komisijas sniegtajam ieteikumam.

Sagatavots 5.-9.kl. audz. MK seminārā 15.04.2014.

Apspriests Preiļu 1.pamatskolas
pedagoģiskās padomes sēdē 27.05.2014.,
protokola Nr.2